

Proletariusze
wszystkich
krajów
łączcie się!

ŁODZIANIN

Niech żyje
Rząd
robotniczy
i włościański!

TYGODNIOWY ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ.

Nr. 38 (674)

Redakcja otwarta od 6.—8 w.
Administracja otwarta w dnie po-
wszednie od 6 pp. do 8 wiecz.
W niedziele i święta adm. nieczynna.

Łódź, Sobota, dnia 15 września 1928 r.

Redaktor przyjmuje w poniedziałki i środy od 6—7 w.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Warunki prenumeraty:
w Łodzi bez odn. miesięcznie 1 złoty.
Z odnośnikiem do domu 1.20 „
Na prowincji z przes. poczt. 1.50 „
Zagranicą — miesięcznie 2.25 „

Rok XXIII.

Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 83. Tel. 99. Skrzynka poczt. 300. Konto czekowe P. K. O. Nr. 60,398.

Cena 30 groszy.

Sprowadzenie prochów i uczczenie pamięci bojowców Florczaka i Fabisza.

Imponująca manifestacja Czerwonej Łodzi na cześć bohaterów.

Przed dwudziestu dwu laty w czasie największego ucisku narodowego, politycznego i społecznego, gdy świadoma swych celów i dążeń polska klasa robotnicza wystąpiła do orężnej walki z potężnym carskim najazdem, niezłami się społeczeństwo Żołnierze Rewolucji wyruszyli do boju, by wywalczyć lepsze Jutro dla klasy pracującej. Oddział Bojowej Organizacji P.P.S. wyruszył z Łodzi do Aleksandrowa, by ze składu rządowego monopolu zabrać kilkaset rubli na fundusz do walki z caratem.

W nierównej walce z caratem złożyli młodą swe życie bojowcy: Stanisław Florczak, Mateusz Fabisz i Adolf Hajman. Pozostali zdołali ująć z życiem, by być gotowymi do dalszej ofiarnej walki.

Padli na posterunku nikomu nie znani, a nawet wyśmiewani. I zdawało się, że zapomniano o nich, a nawet duchowieństwo nie chciało ich ciała przyjąć na cmentarz na miejsce wiecznego spoczynku.

Lecz wyzwolony z niewoli politycznej lud polski nie zapomniał tych, którym był winien bardzo wiele.

Godnie i z szacunkiem sprowadzono nie na cmentarz religijny, a do wspólnej mogiły-pomnika prochy Nieznanych Żołnierzy Rewolucji na Polesiu Konstantynowskim.

Te dwa dni 8 i 9 września — na długo pozostaną w pamięci robotniczej Łodzi.

W. D.

Na miejscu krwawej walki. Sprowadzenie prochów do Łodzi.

W sobotę 8 września o godz. 8^{1/2} rano z Bałuckiego Rynku kilkunastoma autami wyjechali: Komitet Organizacyjny Obchodu, reprezentanci bratnich partii; Związków Zawodowych, T. U. R., Delegaci zamiejscowi, jak również pojedyncze osoby, udając się do Aleksandrowa.

Na oddzielnym aucie złożono trumny i wieńce dla poległych.

W Aleksandrowie niezwykły ruch. Po krótkim postoju udano się wraz z tow. tow. aleksandrowskimi, do Bełdowa.

Po przybyciu na miejsce, uformowano wokół grobu wielkie półkole, nad którym powiewały liczne sztandary.

Nastąpił moment sfotografowania grobu i obecnych. Sam grób, położony nawprost wejścia na cmentarz, tem tylko różnił się od reszty powierzchni ziemi, iż wzniesiony był na 5—7 cali nad poziom.

Na miejsce ekshumacji przybyli urzędowo, starosta łódzki A. Rzewski, przedstawiciele policji, lekarz powiatowy dr. Nowicki i miejscowy wójt.

Grabarze przystąpili do pracy.

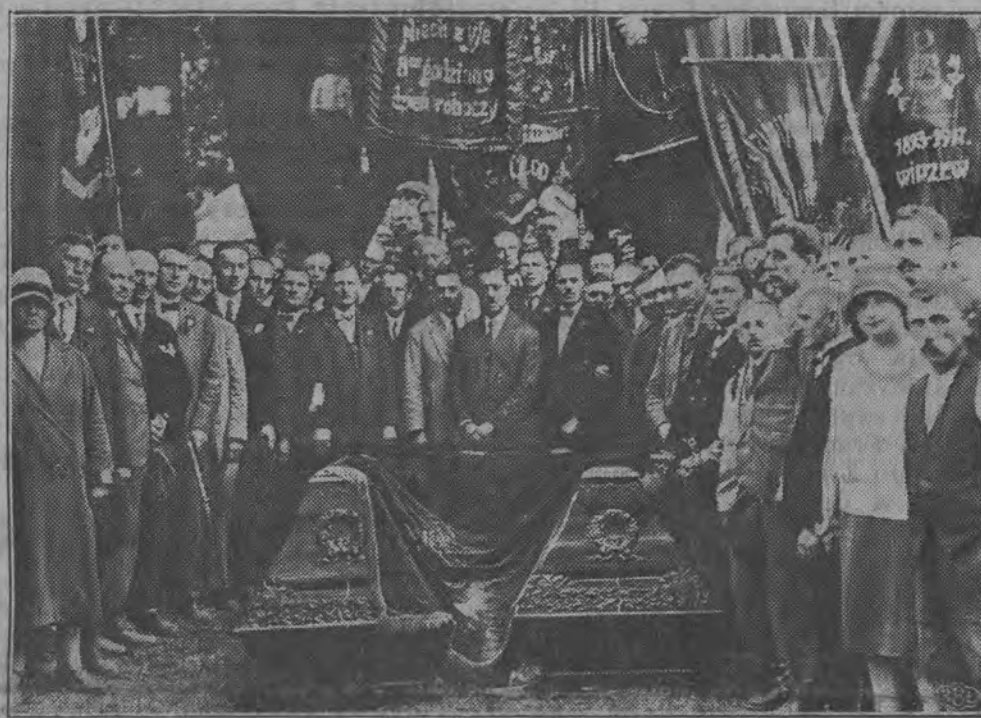
Po upływie godziny dokopano się do zwłok. Pozostały tylko szczątki szkieletów, trumien, ubrania i obuwia. Najpierw wydobyto zwłoki tow. Florczaka. Na czaszce widniał wyraźnie ślad cięcia od kozackiej szabli.

Złożono następnie do trumny śmiertelne szczątki tow. Fabisza.

Z czaszki wyleciała kula karabinowa.

Przy trumnach, płacząc, stała żona tow. Florczaka, rodzina, oraz sta-

Uroczystości ekshumacji zwłok bojowców w Bełdowie.

Trumny z prochami, rodzina, Komitet i przedstawiciele partii
socialistycznych, Związków zawodowych, T. U. R. i in.

ruszkowie-rodzice tow. Fabisza, którzy 3 swoich synów dali w szeregi organizacji bojowej P.P.S.

Po zabezpieczeniu trumien, sfotografowaniu ich i kilkakrotnym odegraniu „Czerwonego Sztandaru” przez orkiestrę Aleksandrowską, krótkie przemówienie, wygłosił w imieniu stow. b. więźniów politycznych tow. Mierzwiński, poczem dźwignięto trumny z drogimi prochami i wniesiono na auto, i kondukt żałobny ruszył w stronę Aleksandrowa.

Kilometr przed miastem, trumny wzięli na ramiona członkowie stow. b. więźniów politycznych, i młodzieży T. U. R.-u. Cały wielki orszak pogrzebowy, zwolna, przy dźwiękach marsza żałobnego, skierował się do miasta w stronę Magistratu.

Przed wejściem do Magistratu, kondukt zatrzymał się.

Do zebranych tłumów przemówił pierwszy burmistrz tow. M. Andrzejak, witając naszych poległych braci imieniem Aleksandrowa, i wzywając obecnych, by w dowód hołdu i czci, zachowali półminutową ciszę. Skreślił następnie cały epos nierównej walki bojowców z carską przemocą.

Kolejno, w gorących, serdecznych słowach przemawiali: w imieniu O.K.R. P.P.S. Łódź — podmiejska, — tow. poseł Szczerkowski, N.S.P.P. — tow. poseł Zerba, Bundu — radny Milman. Dźwięki Czerwonego Sztandaru kończyły każde przemówienie.

Na noc, ostatnią już, złożono zwłoki tow. Florczaka i Fabisza w przystrojonej sztandarami i wieńcami sali posiedzeń rady miejskiej, w murach tego miasta, z którego 22 lata temu uciekając, nie przeczuwali, że już na nich padł cień śmierci.

Przy katafalku zaciągnęła wartę bojową 1905 roku i młodzież.

W niedzielę o 9 rano, delegacje przyjezdne, Komitet obchodu, towarzysze miejscowi ruszyli pochodem z rynku na cmentarz żydowski, by oddać hołd tow. Adolfowi Hajmanowi, padłe-

mu wraz z tow. Florczakiem i Fabiszem pod Bełdowem.

Znow zaszumiały na wietrze czerwone sztandary. Znow cały Aleksandrow wystąpił na ulicę.

Nad grobem tow. A. Hajmana płomienne przemówienia wygłosili: tow. tow. Wróblewski, Andrzejak, Milman, Zerba i Cytrynowski.

Na mogile złożono liczne wieńce. Trumny Tow. Tow. Florczaka i Fabisza ustawiono na aucie, spowitem w krepę i czerwień.

Ruszono w stronę Konstantynowa. U granic tego miasta oczekiwali tow. tow. z miejscowej organizacji, z burmistrzem tow. Gryzlem na czele, oraz tłumy ludzi.

Z Konstantynowa prowadził już ostatni etap drogi do Łodzi, na Polesie, do bratniej, wspólnej mogiły.

Witajcie nam w murach Łodzi drogie prochy bohaterów.

Opuściliście nas 22 lata temu, nie wiedząc, że na polach Bełdowa będziecie snić ostatni swój rycerski „Sen o szpadzie”, sen o Socjalizmie i Niepodległości z purpury Waszych ran, z szkarłatu Waszej krwi, Waszej i legjonu Wam podobnych „Polska powstała by żyć”.

Duch Wasz jest i pozostanie z nami na zawsze.

Wyście rozpoczęli walkę z bronią w rękę, a my — w pędzie rozdygotanych motorów, warczących wrzeczion, w szumie transmisji i w huku maszyn, w sali fabrycznej, w warsztacie czy w biurze, — pokojowo, idziemy wytrwale do ostatecznego celu.

Witamy Was w Czerwonej Rewolucyjnej Łodzi.

Wracacie w tryumfie! Oto idą naprzeciw — by Was powitać — tysiące! Z łopotem sztandarów, z wieńcami kwieciami!

Witajcie bracia!

Upiorne cienie przeszłości, złowrogie koszmary caratu zniknęły! Nie świśnie Wam dziś wraza kula, powietrze nie rozedrga się echem szarży kozackiej.

Opuściliście już podziemia! W złotych, promiennych blaskach słonecznych, swobodnie witamy Was naszym hymnem! Hymnem buntu i dumy proletariatu!

Przykład Wasz będzie dla nas jeszcze jednym bodźcem, by do ostatniego tchu walczyć o naszą Ideę.

Witając, — żegnamy Was zarazem do ostatniego, niezakłóconego już przez nikogo, wiecznego snu.

Niechaj Wam ziemia ta, sypana rękoma braci, lekka będzie!

Henryk Piotrowski.

Wielka manifestacja w Łodzi.

30 tysięcy osób brało udział
w pochodzie. Złożenie
prochów do wspólnej mogiły.

Łódź robotnicza godnie i w imponującej liczbie witała prochy bohaterów Socjalizmu. Już od wczesnego piękniego rana zbierali się robotnicy Łodzi po dzielnicach, skąd pochodami udawano się na centralne miejsce zbiórki — Wodny Rynek.

Został uformowany pochód: na czele milicja, młodzież T. U. R.-u, kilkakoziesiąt wieńców, niesionych przez delegacje.

Właściwy pochód rozpoczął sztandar z 1903 roku, ten sam, który wiódł również i poległych bojowców do demonstracji i który obecnie wita bojowców.

Za sztandarem kroczyli: Komitet Sprowadzenia Zwłok, przedstawiciele miejscowych organizacji politycznych, społecznych, zawodowych, oraz przedstawiciele byłych więźniów politycznych ze wszystkich ośrodków robotniczych całej Polski oraz dzielnice partyjne i związki zawodowe.

W pochodzie brało udział pięć orkiestr i kilkakoziesiąt sztandarów.

Pochód liczył 30 tysięcy uczestników.

Z Wodnego Rynku zgromadzeni udali się Główną, Piotrkowską, Andrzejką, Żeromskiego, Alejami i Mają na Polesie Konstantynowskie.

Na drodze przed pomnikiem uczestnicy spotkali się z konduktom pogrzebowym i wspólnie udano się do bratniej mogiły, by drogie prochy złożyć w grobowcu.

Po okolicznościowych przemówieniach z pięciu trybun tt.: prezydenta m. Radomia Grzeczmarowskiego, prezydenta m. Łodzi Ziemięckiego, radnego m. Sosnowca Bergiera, radnego m. Kalisza Kowalskiego, posła Zerba, wiceprezydenta Rapalskiego, ławnika Purtała, radnych Lichtensztajna, Holenderskiego i innych, orkiestry odegrały marsz żałobny i Czerwony Sztandar, odśpiewano hymn młodzieży.

Po dokonaniu zdjęć filmowych i fotograficznych uroczystość zakończono.

Żałobna Akademia.

O godzinie 7 wieczorem w wiekiej sali straży ogniowej przy ulicy Konstantynowskiej Nr. 14, odbyła się uroczysta Akademia Żałobna, którą zagał prezes miejscowego stowarzyszenia b. więźniów politycznych i prezes Komitetu obchodu tow. radny St. Nowakowski.

W imieniu miasta przemawiał prezes Rady Miejskiej tow. inż. Jan Holcgreber.

Następne przemówienia wygłosili bojownicy t. t. posłowie: Malinowski, Arciszewski i Siedziński, oraz tow. poseł Zerbe, radny Lichtensztajn i tow. Purtał. Przemówienia były nagrodzone burzą oklasków, a szczególnie był wityny wódz byłej Organizacji Bojowej tow. Arciszewski. Orkiestra i chór T.U.R-u pod batutą dyrektora ob. Rydera wspólnie odegrali i odśpiewali Międzynarodówkę i szereg pieśni oraz chór niemieckich socjalistów. Uroczystość zakończyły dwa obrazy młodzieży T.U.R-a.

W. D.

OD REDAKCJI.

O wyprawie bojówki w dniu 7 lipca 1926 r. na monopol w Aleksandrowie i o stoczony następnie krwawej walce z kozakami, jedynym wówczas w Łodzi radykalne pismo „Kurjer Łódzki” w dodatku nadzwyczajnym z dnia 9 lipca 1906 r. dało obszerny opis, który użyskaliśmy od tow. Engenjusza Ajnenkiela z jego bogatego zbioru i dosłowną treść ze względu na brak miejsca — podamy w następnym numerze.

SPRAWA ZAKAZU NOCNEJ PRACY NA DOBREJ DRODZE.

Sprawa zakazu nocnej pracy w zakładach pracy niewymagających ciągłości pracy stawała się coraz bardziej aktualną. Albowiem udzielanie poszczególnym zakładom przemysłowym przez Ministerjum Pracy i Op. Sp., zezwoleń na kontynuowanie pracy nocnej umożliwiało przemysłowcom w całej rozciągłości łamanie ustawy o ośmiogodzinnym dniu pracy Ministerjum Pracy i Op. Sp., przygotowuje projekt Rozporządzenia znośzącego w zupełności pracę nocną w tych zakładach pracy, gdzie ona ze względu na wymagania produkcji nie jest konieczną. Akcją Ministerjum Pracy należy przyjąć z uznaniem, gdyż przez wprowadzenie w życie zakazu nocnej pracy uchroni się tysiące robotników przed zgonem dla ich zdrowia wpływami pracy w nocy, jak również będzie bardziej możliwa racjonalna i skuteczna walka z łamaniem ustawy o czasie pracy.

Obecnie Ministerjum Pracy i Op. Sp., zbiera opinie poszczególnych Organizacji przemysłowców jak i Związków Zawodowych.

W dniu 31 sierpnia r. b., przybył do Łodzi delegat Ministerjum Pracy i Op. Sp., radca Zagrodzki, który odbył najpierw narady z przedstawicielami przemysłu a następnie z przedstawicielami Związków Zawodowych, w sprawie rozciągnięcia zakazu nocnej pracy na przemysł włókienniczy. Przedstawiciele przemysłu wypowiedzieli się za wprowadzeniem zakazu nocnej pracy, lecz z pewnymi zastrzeżeniami.

Natomiast przedstawiciele Związków Zawodowych wyrazili żądanie pod adresem p. Ministra Pracy i Op. Społ., aby rozporządzenie o zakazie nocnej

pracy dla tych przemysłów, których proces produkcji nie wymaga ciągłości pracy, nie przewidywało żadnych wyjątków. Tymczasem w interesie mas robotniczych leży, aby praca odbywała się normalnie na jedną, a najwyżej dwie zmiany, co wpłynie na unormowanie produkcji oraz zatrudnienia ilości robotników. Zakaz nocnej pracy musi również wpłynąć poważnie na zmniejszenie ilości bezrobotnych.

Zgłoszone żądania przedstawicieli Związków Zawodowych poparł w całej rozciągłości Inspektor Pracy III okręgu p. Wojtkiewicz i apelował do przedstawicieli Ministerjum Pracy i Op. Społ., aby opinie Związków Zawodowych wzięto pod uwagę. Pan Zagrodzki przyrzekł przedstawić wyrażoną opinię przedstawicieli Związków Zawodowych Panu Ministrowi Pracy i Op. Sp.

W końcu należy nadmienić o charakterystycznej rozbieżności zdań w łonie Krajowego Związku Przemysłu Włókienniczego, jakie miało miejsce na tle zbierania opinii sfer przemysłowych odnośnie zakazu nocnej pracy.

Na zaproszenie Okręgowego Inspektora Pracy przybyli przedstawiciele Krajowego Związku Przemysłu Włókienniczego w osobach pp. Alberta i Lorenca, którzy oświadczyli się imieniem tegoż Związku przeciwko wprowadzeniu zakazu nocnej pracy. Tymczasem we wtorek dnia 4-go b. m. zgłosił się do Okręgowego Inspektora Pracy zarząd Krajowego Związku i oświadczył, że pp. Albert i Lorenca nie byli upoważnieni do złożenia sprzeciwu przeciwko zakazowi nocnej pracy, gdyż zarząd Związku stoi na stanowisku zniesienia nocnej pracy, z wyjątkiem fabryk wigonjowych.

Do Socjalizmu!

(O wychowaniu socjalistycznym młodzieży).

Nowoczesny kapitalizm rzucił ludzkość w objęcia niegodnego i nieznośnego systemu niewoli. Na kreaturę, która zowie się podobieństwem Boga, spada jako nieznośny ogromnie uciskający ciężar — tyranja gospodarczego wyzysku. Ludzkość została opętana tysiącami rąk, uciskiem i kajdanami socjalnych, politycznych i prawnych warunków, nałożonych na nią przez panującą kastę, dla zabezpieczenia ich interesów i dla utrzymania ich praw.

Wychowanie socjalistyczne winno rozsadzić fundamenty kapitalistycznej gospodarki wyzysku i niewoli, i uwolnić ludzkość od kajdan panowania siły brutalnej. Wszystko co zostało z biegiem rozwoju kapitalizmu zniszczone, skrupowane i unieruchomione — socjalizm wzniesie i uwolni. Socjalizm jest wojnością. Nietylko wolnością materialną, lecz wolnością ducha. Wolnością myśli i czynu.

I aby socjalizm stał się również ideą ducha, należy młodzież naszą wychować dla wolności, by uświadomiła sobie, iż ona jest zwiastunem i budowniczym nowego życia, nowej przyszłości wolnej od naleciałości wieków i tradycji, wolnej od mściwych bogów i cesarzy. Wolni od niebiańskich lub ziemskich autorytetów, wolni od moralności konwencjonalnej, jak również wolni od przesądów. Wolni w myśli, duchu i czynie! Tem jest socjalizm ducha. Wyzwolenie twórcze człowieka. Wolność jest pierwszym wiązaniem socjalizmu. Wolność jest pierwszą zasadą socjalistycznego wychowania.

Człowiek winien przyswoić sobie, jako dobro indywidualne, duchową i moralną wolność, aby zrozumiał tę wiel-

kość i konieczność rozwoju historycznego, który prowadzi do walki o społeczne i gospodarcze wyzwolenie ludzkości.

Wolność jest rzeczą wewnętrzną treści a nie zewnętrznej formy

W pierwszej linii chodzi o wyzwolenie się w dziedzinie religii i wierzeń.

Uwolnienie dziecka od pogwałcania jego młodego umysłu przez religijną tresurę, od przymusowego przedstawienia religijnych pojęć i paraliżu sugestii religijnego światopoglądu jest pierwszym przykazaniem socjalistycznego wychowania.

W żądaniu tem nie przemawia żadna nienawiść i nie stoi ono w sprzeczności z zasadą socjalistyczną o tolerancji religijnej — chodzi nam tylko o to, aby cnota nie stała się występkiem. Aby zwycięstwo nauki i myśli ludzkiej nie zostało wykoszlawione tylko dlatego, by utrzymać i nadal światopogląd biblijny i traktaty o cudach, niezgodnych z logiką i teorią poznania.

Dla nas prawdą jest to, co oparte jest na nauce, na doświadczeniach, analitycznych ekspertyzach, nie na narzuconych z góry dogmatach, których świętość, jako „tabu” jest nienaruszalną. Światopogląd biblijny, narzucony młodym umysłem dziecięcym w szkołach przez kler wszechwładny jest właśnie przeciwieństwem tego o czym wyklada dzieciom nauczyciel przyrodnik, o czym mówi natura, otaczająca człowieka w pełnej swej krasie.

Nam chodzi o czystą naukę, o społeczne wychowanie dziecka, o to by dziecko odczuło, że jest częścią atomem tego wielkiego wszechświata, tej wielkiej zagadki, którą człowiek-

genusz w trudzie i znoju, w purpurze krwi i samopoświęcenia rozwiązać pragnie i rozwiąże. Lecz tylko w ustroju wolnym od egoistycznego materializmu, w całej pełni okaże swą wyższość nad biblijnym Hjobem, w pokorze uginają-

cym swój kark przed mściwym, żądnym jedynowładztwa starym Jahwe. Wyrwać młodzież z tej stęchłej atmosfery przytłoczenia jest pierwszym zadaniem wolnego socjalistycznego wychowania.

Jan Haneman.

Komedja solidaryzmu społecznego.

Od niedawna obóz „jedynkowy” inaczej tak zw. „bezpartyjny blok współpracy z Rządem” — na łamach swych pism, z trybuny Sejmu i z okazji wszelkiego rodzaju wystąpień — głośić zaczął na miejsce hasła walki klas, będącego sztandarowym zawołaniem — klasy robotniczej, ideje „solidaryzmu”, wspólnoty interesów, współpracy wszystkich warstw społeczeństwa.

„Solidaryzm” ma zastąpić dla obozu sanacji zszarganą przez Chjenę niepopularną w masach robotniczych i chłopskich ideję pociągania wszystkich zjawisk pod hasła „narodowej współpracy”.

Hasła i ideje są dla grup społecznych słupami ognia, którymi kierować się winny masy w swych codziennych dążnościach. Grupy kapitalistyczne usiłują te zawołania, wypisane na swych sztandarach, nastroić na ton, który ma odpowiadać wszystkim warstwom dla upozorowania i zamęcenia obrazu oraz obniżenia świadomości warstw robotniczych i włościańskich.

Istotą obecnych stosunków gospodarczych jest niesprawiedliwy podział dóbr wytwarzanych. Klasy uprzywilejowane mają się w tych warunkach bogacić i mogą używać i nadużywać dobrodziejstw zdobyczy technicznych i kulturalnych. Klasa robotnicza i chłopska zaś przeznaczona jest do twórczej a jednak nadmiernej, źle opłacanej pracy, stającej się przekleństwem dla narastających pokoleń.

Cóż mówi hasło solidaryzmu robotnikowi, zarabiającemu w Polsce

w obecnej chwili przeciętnie 5 zł. dziennie i z trudem utrzymującego rodzinę przy życiu, gdy żyjący z jego wysiłku beczennego jakiś dyrektor tego samego przedsiębiorstwa, zarabia 10, 14 lub 20 tys. zł miesięcznie.

Wszak Komisja Ankietowa, w sprawozdaniach, której ogłasza obecnie Rząd, taki stan rzeczy ustala, taki „lwi podział” stwierdza!

„Solidaryzm” w tych warunkach, gdy bezrobotnym nędzarzom odbiera się głodowe zasiłki, nie licząc się ze strasznymi skutkami tych zarządzeń, nikomu ze świadomych robotników do uczucia nie przemówił...

„Solidaryzm” jako hasło jest upozorowaniem wyzysku pracy ludzkiej, mającym zasłonić obraz rzeczywistości i z drogi walki o prawo do życia, o prawo do istnienia, zaprowadzić klasę robotniczą na drogę ulegania i cichej rezygnacji.

Hasło solidarności klas nie ma w sobie nic nowego. Jest ono wciąż w „innym sosie” powtarzanym hasłem, tak długo, jak długo istnieje walka świata pracy ze światem kapitału.

Zorganizowanym zawodowo robotnikom, będącym świadomą, zdolną, do walki awangardą, przednią strażą proletariatu, mówią te wyświechtane hasła tylko jedno: zmienili hasła, nie usiłują nawet zmienić istoty swych dążeń ci, co dzisiaj obok Sławka stoją w jednym szeregu z magnatami Lewiatana, będącego ekspozyturą międzynarodowego i międzywyznaniowego kapitału.

Troska o dach nad głową.

Ogólno-krajowy Zjazd lokatorski we Lwowie.

W dniach 6, 9 i 10 września r. b. odbył się we Lwowie zjazd delegatów zrzeszeń lokatorskich. Na zjazd przybyło 59 delegatów. Towarzystwo „Lokator” w Łodzi reprezentowali t. t. Jan Haneman i Józef Endrych. Na zjeździe wygłosili referaty: Paweł Ławkowicz, prezes Zjednoczenia Związków Lokatorskich na temat: „Zadania organizacji lokatorskich w Polsce”, inż. Trylski (Warszawa) i Dr. Feuerstein (Kraków) n. t. „Nowelizacja do ustawy o ochronie lokatorów”, St. Burczek (Kraków) n. t. „Waloryzacja czynszów komornianych” i Jan Haneman (Łódź) n. t. „O problemie i akcji rozbudowy”. W wyniku obrad, któremi przewodniczył Ławkowicz z Warszawy z udziałem w prezydium Zjazdu (w którym Łódź reprezentował t. J. Endrych, przyjęto następujące rezolucje:

Ogólno-Polski Zjazd delegatów zrzeszeń lokatorskich, po wysłuchaniu i przyjęciu referatów delegatów organizacji lokatorskich z całej Polski, niniejszą rezolucją uchwala zwrócić uwagę Rządu i ciała prawodawczych na zubożenie ludności śródmiejskich, która ugina się pod ciężarem już obecnie nadmiernie wygórowanych, w stosunku do siły płacniczej (zarobków) czynszów komornianych, dowodem czego są liczne eksmisje z powodu niemożności terminowej zapłaty, w takich warunkach nie może być mowy o waloryzacji ani o podwyżce komornego.

Wobec tego Zjazd uchwala:

1) żądać zmiany odpowiednich przepisów ustawowych w tym kierunku, aby zaleganie w opłacie czynszu nie stanowiło przyczyny rozwiązania umowy najmu, o ile lokator lub sublokator w terminach przez sąd ustalonych zaległość wyrówna,

2) żądać ustawowego ustalenia komornego na poziomie 51 proc. za mieszkania w art. 6 a,

3) żądać natychmiastowego podjęcia budowy dostatecznej ilości małych mieszkań dla szerokiej mas robotniczych i pracowników umysłowych, przez masowe budowanie domów mieszkalnych przez Państwo oraz Związki Samorządowe a także przez szerokie udzielanie niskoprocentowanych długoterminowych kredytów budowlanych organiza-

ciom lokatorskim i spółdzielnicom mieszkaniowym o nieograniczonej liczbie członków, budujących domy pozostające własnością społeczną,

4) żądać zużytkowania funduszy z podatku od lokali wyłącznie na cele zabudowy miast,

5) żądać bezwarunkowego udziału w komitetach zabudowy miast delegatów miejscowych organizacji lokatorskich,

6) żądać bezwarunkowego udziału we wszystkich komisjach budowlanych, orzekających o usuwaniu lokatorów z domów rzekomo zagrożonych ruiną, pełnomocników i rzeczoznawców ze strony lokatorów danego domu,

7) żądać, aby na wypadek rzeczywistej konieczności zburzenia danego domu lub kapitalnego remontu, zabezpieczono przedtem tymczasowe mieszkania usuwany lokatorom oraz ustawowo zapewniono powrót do wyremontowanych lokali,

8) żądać przeprowadzenia specjalnej ustawy, w myśl memorjału zjednoczonych związków lokatorskich, zępo biegnącej i uniemożliwiającej handlemieszkaniami,

9) żądać zmiany ustawy w tym duchu, że rozwiązanie stosunku najmu z lokatorem, nie powoduje usunięcia sublokatora,

10) żądać ustalenia cen za komorne w nowo wybudowanych domach, w stosunku do godziwej wartości za dane mieszkanie w myśl zaleceń Komisji Ankietowej.

Ponadto uchwala dodatkowo:

Z przykrością stwierdzono, że w ostatnich czasach Sądy zbyt rygorystycznie stosują przepisy „Ustawy o ochronie lokatorów” z krzywdą dla lokatorów i sublokatorów, wobec czego Zjazd apeluje do miarodajnych czynników, aby na przyszłość więcej uwzględniano położenie lokatorów i sublokatorów oraz brak mieszkań.

Zjazd uznaje konieczność wstrzymania wszelkich eksmisji sądowych i administracyjnych w stosunku do osób nie mających zapewnionego dachu nad głową.

Bacność Kobiety!

W poniedziałek, dnia 17 września o godz. 7 wiecz. w lokalu Związku Prac. Kasy Chorych ul. Piotrkowska 73, odbędzie się

Nadzwyczajne Zebranie Kobiet

Na porządku dziennym: 1) Wybory delegatek na ogólnokrajową Konferencję Kobiet w Warszawie. 2) Sprawa wyborów do Kasy Chorych.

Wejście za legitymacjami!

Rezolucja w sprawie rozbudowy i akcji budowy domów mieszkalnych.

Do referatu tow. Jana Hanemana, delegata Tow. „Lokator” w Łodzi.

Zjazd Zrzeszeń lokatorskich we Lwowie uchwała domagać się od Rządu: a) przeznaczenia całego podatku lokalowego na cele budowy mieszkań dla klasy pracującej i zubożałej ludności, b) jaknajwcześniejszego wydania noweli do rozporządzenia wykonawczego, któreby ustaliło dla organizacji lokatorskich lub spółdzielni mieszkaniowych o nieograniczonej liczbie członków, budujących domy pozostające własnością społeczną — wysokość pobieranego procentu od pożyczek na budowę mieszkań maximum na 3 proc. już wraz z amortyzacją w ten sposób by 1 proc. pobie-

rany był tytułem zwrotu kosztów pobierania i administrowania funduszem przeznaczonym na cele budowy, a 2 proc. na amortyzację pożyczek udzielanych na cele budowy,

c) udzielanie pożyczek dla towarzystw lokatorskich i spółdzielni określonych w punkcie poprzednim b) niniejszej rezolucji do wysokości 95 proc. sumy kosztorysowej (włączywszy cenę placu) domów,

d) domagamy się od Rządu kontroli nad spółdzielniami budowlanymi z udziałem przedstawicieli organizacji lokatorskich, i cofnięcia kredytów udzielanych z funduszy przeznaczonych na zabudowę, instytucjom prywatnym i tym spółdzielniom, które budują domy i mieszkania dla celów sprzedaży, odstąpienia i spekulacji.

Dziś i jutro Socjalizmu.

W najbliższych dniach nakładem naszego pisma „Łodzianina” ukaże się poważna praca wiceprezydenta m. Łodzi i Prezesa O. K. R-u tow. Edmunda Wielińskiego pod tytułem „Dziś i jutro Socjalizmu”.

Książka tow. Wielińskiego daje w kilku rozdziałach pogląd na dziejowe przemiany, dokonywane się w obecnym ustroju gospodarczym świata, oraz na te zadania, które w chwili dzisiejszej spadają na klasę robotniczą.

Wprowadzając czytelnika w istotę poruszanych w książce zagadnień, autor daje krótką charakterystykę społeczno-ekonomicznego tła współczesnego ruchu socjalistycznego, oraz omawia ideologię tego ruchu w Polsce, z punktu widzenia jego związku z marksowską szkołą myślenia.

Główną część pracy swojej tow. Wieliński poświęca oświeceniu przełomu, który dokonał się w gospodarce kapitalistycznej w okresie wojny. Katastrofa gospodarcza pierwszych lat powojennych zdawała się być zapowiedzią rychłego upadku ustroju kapita-

listycznego. Świat kapitalistyczny — wbrew powszechnej opinii — był jeszcze jednak „zbyt silny i zbyt potężnym władcą środkami”, aby dobrowolnie zrzec się odrodzenia.

Jął się tedy próby odrodzenia na drodze do światowej organizacji produkcji. Tow. Wieliński w książce swojej daje barwny obraz tej próby budowania planowej gospodarki kapitalistycznej.

Rozwój kapitalizmu powojennego cechują jednakże, w porównaniu z przedwojennym, nowe rysy: oto z nieubłaganą koniecznością iść on musi i idzie do międzynarodowej organizacji przemysłu.

Nowa organizacja kapitalizmu, siłą rzeczy, wysuwa poważne trudności przed ruchem robotniczym, a równocześnie narzuca mu konieczność przysobienia się do nowych warunków w których ma się teraz toczyć walka klasy robotniczej z kapitałem.

Praca tow. Wielińskiego będzie pożytecznym nabytkiem naszej rodzimej literatury socjalistycznej.

kości 100 proc. państwowego podatku, lecz tylko do wysokości która obowiązywała przedtem, t. j. do 60 proc. Poza tym wspomniane Stowarzyszenia wystąpiły w sprzeciwach swoich przeciwko gradacji stawek komunalnego dodatku, uważając, że stawki powinny być jednolite bez względu na to, jakie dochody przynosi nieruchomości.

Wspomnieć należy, że nawet jedno ze zrzeszeń przemysłu włókienniczego rozesłało do swoich członków okólnik, w którym wyjaśniało, że uchwała Rady Miejskiej w sprawie stawek jest rzekomo bezprawną i radziło zarazem wplacać należność z tytułu wspomnianego podatku w wysokości 60 proc. państwowego podatku od nieruchomości.

Obecnie Magistrat m. Łodzi otrzymał od Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi pismo zawiadamiające Magistrat, że restryktem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu z dnia 28 sierpnia r.b. uchwały Rady Miejskiej z dnia 23 lutego i 26 kwietnia r.b. w sprawie ustalenia stawek dodatku komunalnego do państwowego podatku od nieruchomości zostały w całej rozciągłości zatwierdzone. Urząd Wojewódzki polecił zarazem Magistratowi zawiadomić Centralne Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Łodzi, Międzyzwiązkową Komisję Stowarzyszeń Właścicieli Nieruchomości m. Łodzi i Przedmieść, że sprzeciwu ich przeciwko wspomnianej uchwałce Rady Miejskiej nie zostały przez Ministerstwo uwzględnione.

Ci, co łamią ośmiogodzinny dzień pracy.

W związku z prowadzoną energicznie akcją przeciwdziałającą łamaniu ustawowego czasu pracy Urząd Inspektora Pracy III powiadomił Zarząd Główny Związku Włókienniczego „Klasowego” o sporządzeniu w czasie od 3—8 b.m. protokołów i pociągnięcia do odpowiedzialności sądowej następujące firmy za przekroczenie ośmiogodzinnego dnia pracy: A. Prusak; Kagan i Geizenburg; B-cia Teitelbaum; A. M. Warszawski; B-cia Przygórscy; K. Podstolski; Smanyski; Miłobędzki i Malewski.

Sądy winny bezwzględnie zastosować do tych panów areszt, aby nauczyć ich poszanowania obowiązujących ustaw.

LUSTRA TREMA

NA ZADANIE NA SPŁATE!

FABRYKA LUSTER I SZLIFIERNIA SZKŁA ALFRED TESCHNER ŁÓDŹ JULIUSZA 20 RÓG NAWROT / TEL. 40-61

Różne wiadomości.

Powieść Mussoliniego.

Jedną z księgarń w Nowym Jorku wydała powieść, napisaną przez wodza faszyzmu włoskiego Mussoliniego. Powieść tę napisał Mussolini gdy miał lat 28, był socjalistą i redaktorem socjalistycznego „Avanti”. Powieść rozgrywa się na tle XVII wieku, a bohaterem jej jest kardynał-arcybiskup południowo-włoskiego miasta Tarentu.

Tyle donoszą pisma. My to doniesienie uzupełnimy. Mussolini tak się przeraził wydaniem swej książki z czasów gdy jeszcze był socjalistą, że zakazał ją wpuszczać do Włoch, a w Ameryce kazał pocichu wykupić wszystkie egzemplarze, aby nie dopuścić do ich rozpowszechnienia. Mussolini wstydił się, że jego teraźniejszość tak klóci się z jego przeszłością, że chce zatrzeć wszystkie ślady swej przeszłości. Boi się, aby jego „poddani” nie dowiedzieli się, że największy kat socjalistów kiedyś sam był socjalistą i piętnował nadużycia i rozpustę biskupów.

Paradne, zapewnienie.

„Gazeta Poznańska i Pomorska” podała artykuł, zatytułowany „Leczenie przy pomocy zapachów”. Wspomina tam o próbach zastosowania w lecznictwie wdechania pewnych wyziewów. Tak osobom chorym na płuca mają pomagać wyziewy garbarskie atmosfera, przesycona naftą, ma chronić przed schorzeniami gardła.

Ale znakomitem jest zakończenie, w którym ów dziennik podejmuje się ostatecznie przekonać niedowiarków, że „zapachy” — jak się wyraża — mogą mieć wartość kuracyjną lub zapobiegawczą. Pisze on (a koń by się uśmieł z jego zapewnien):

„Poco zresztą daleko szukać? Jest dowiedzioną prawdą, że fornale dworscy, śpiący w stajni, nie chorują nigdy.

Nigdy nie chorują — i te szelmy jeszcze ośmielają się narzekać na lichą płacę! Zaraz przytem nasuwa się druga sprawa: pp. obszarnicy mogą formalnie w słowie stajenne dokopać się złotą: poprostu urządzać „sanatorja stajenne”, czyli dopuszczając za odpowiednią opłatą osoby, pragnące poprawy zdrowia, do sypania w stajniach, gdzie się wytwarza taki... eliksir zdrowia.

Dr. KLINGER

Choroby weneryczne, skórne i włosów. Leczenie lampą kwarcową. Andrzeja Nr. 2, telef. 32-28.

Godziny przyjęć: od 1.30—2.30, dla Pań, od 6—8 dla Panów. W niedzielę i święta od 10—12.

Samorząd robotniczej Łodzi.

Kamienicznicy muszą płacić

W swoim czasie Rada Miejska na wniosek Magistratu ustaliła opracowane przez Wydział Podatkowy nowe stawki dodatku komunalnego do państwowego podatku od nieruchomości. Stawki te wynoszą 100% należności państwowego podatku od nieruchomości, w których conajmniej 50 proc. ogólnej sumy czynszów komornianych przypada na lokale, nie osiągające w 1928 roku 100 proc. podstawowego komornego.

Przeciwko powyższej uchwałce Rady Miejskiej, miejscowe Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości wniosły sprzeciw do władz nadzorczych, motywując stanowisko swoje tem, że Magistrat nie miał prawa ustalać dodatku w wyso-

podstawowego komornego przedwojennego i 25 proc. do 60 proc. od nieruchomości, w których conajmniej 50 proc. ogólnej sumy czynszów komornianych przypada na lokale, nie osiągające w 1928 roku 100 proc. podstawowego komornego.

Dr. Klinger Paweł

(18)

Wrogowie Proletariatu.

(Ciąg dalszy).

III. Choroby weneryczne.

1. Syfilis.

„Krętek blady”, podczas stosunku płciowego z chorą na syfilis osobą, przedostaje się do organizmu zdrowego człowieka przez uszkodzony naskórek, lub przez nadżerkę błony śluzowej organów płciowych. Defekty te mogą być tak nieznaczne, że nie widać ich gołym okiem, lecz dla zarazka syfilistycznego są to wrota, przez które zdoła zawsze wtargnąć do ustroju.

Ta droga zakażenia nazywa się drogą płciową; w ten sposób zaraza się 90—95 proc.; jest jeszcze drugi sposób zakażenia, najbardziej niewinny — drogą pozapłciową przez używanie przedmiotów codziennego użytku wspólnie z chorymi, jak np. ręczników, gąbek, fajek, przyrzędów do golenia i t. p.

Widziałem zakażenia od pocałunków na wargach, powiekach i piersiach.

Znane są również wypadki zakażenia w związku z zawodem u lekarzy, akuszerów, dentystów, pielęgniarów etc.

Drogą pozapłciową zaraza się 5—10 procent syfilityków. Na miejscu zakażenia narazie nic nie widać; dopiero po 3-ch tygodniach od chwili infekcji formuje się na tem samym miejscu, gdzie wtargnęły zarazki, bezbolesne owrzodzenie, o twardych nacieczonych brzegach. Jest to tak zwane, owrzodzenie pierwotne czyli „szankra twardy” w odróżnieniu od „szankra miękki”, który nic wspólnego z syfilisem niema.

Z chwilą pojawienia się szankra twardego, mamy do czynienia z 1-ym okresem kiły.

Zaznaczyć wypada, że szankier twarty występuje zawsze w miejscu wtargnięcia zarazków, a więc poniekąd wskazuje na sposób zakażenia. Spotkanie na palcu lekarza lub akuszerki, na powiekach lub na ustach, świadczy o zarażeniu drogą pozapłciową. Oprócz tych ofiar niewinnych, znane są wypadki wśród robotników w hutach szkła, którzy zarazili się przy pracy, wydychając szkło wspólnym cybuchem, żołnierzy, którzy dzielili się z towarzyszami broni niedopałkiem papierosa, wśród niemowląt, zakażonych piersią chorej na syfilis matki, lub wśród noworodków żydowskich, zarażonych podczas rytuału obrzezania. (Obrzezacz winien w myśl przepisów wyssać krew z ranki ustami — stąd powstaje łatwo zrozumiałe zakażenie, jeśli „operator” ma w ustach objawy kiły).

Tysiące tych niewinnych ofiar niewymownie świadczy o tem, że pogląd ludzi wierzących, jakoby syfilis miał być „karą Bożą” na rozpustników, mija się z prawdą, gdyż każdy z nas narażony jest na tę chorobę najniebezpieczniej w świecie. (U dentysty, w kłozetach, w restauracjach, przy stawianiu ciętych baniek, u fryzjera przy goleniu, przy manicure i t. d.).

Wystarczy mała ranka na skórze, lub nieznaczne uszkodzenie błony śluzowej, aby przy kontakcie z chorym pośrednio lub też bezpośrednio zarazić się syfilisem.

Otóż po upływie kilku tygodni, lub miesięcy (od 6 tygodni do 6 miesięcy) od czasu ukazania się wrzodu pierwszego, gruczoły najbliższe położone obrzmiewają; a więc jeśli wrzód jest

umiejscowiony na częściach płciowych — gruczoły pachwinowe, a na ciele ukazuje się bladoróżowa wysypka („różyczka”). Z tą chwilą rozpoczyna się II okres syfilisu. Oprócz wysypek pojawiają się w tym czasie objawy miejscowe na narządach płciowych, na błonie śluzowej jamy ustnej, wokoło odbytnicy i w gardle (lepieże płaskie, moknące, plaquey muqueuses).

Objawy te, jak również i wysypka, po kilku tygodniach znikają nawet bez leczenia, aby po pewnym czasie znów się ukazać, lecz w stopniu znacznie silniejszym. Na skórze i błonach śluzowych tworzą się głębokie, moknące owrzodzenia, chory cierpi na silne bóle głowy i kończyn, zwłaszcza po nocach; staje się anemiczny, traci apatję i sen, a stan ogólny przytem oraz samopoczucie znacznie się pogarsza. Z powodu owrzodzeń syfilistycznych w krtni, chory mówi głosem ochrypniętym, jakby przeziębionym, gruczoły chłonne szyi znacznie obrzmiewają, a polykanie pożywienia staje się utrudnione. Opisuję tu, oczywiście, wypadek nieleczonej zupełnie, lub też leczony niedostatecznie.

W taki to sposób okres II kiły trwać może od lat kilku do kilkunastu, pod znakiem chwilowych polepszeń i określonych nawrotów opisanych wyżej objawów. Wreszcie przy braku leczenia następuje okres III kiły. Objawy tego okresu różnią się znacznie od tych z okresu II. Tu syfilis tworzy nowe zupełnie tkanki, które odgrywają rolę nowotworów w organizmie; są to, tak zwane kilaki. Od tej chwili syfilis staje się chorobą chroniczną, a często nawet zupełnie utajoną.

Kilaki mogą formować się wszędzie; niema takiej tkanki w organizmie,

gdzieby nie można było ich znaleźć. Dobrze jeszcze, jeśli usadowią się na skórze, gdyż wówczas są najmniej szkodliwe.

Groźniej przedstawia się sprawa, jeśli kilaki zaatakują szlachetne organy wewnętrzne, które z biegiem czasu niszczą doszczętnie, doprowadzając tym sposobem do katastrofy. Kilaki niszczą mięśnie, chrząstki, a nawet kość im się oprzeć nie może. Powstają tedy szkarpane i wstrętne defekty na twarzy. (Naprzykład zapadłe, siodełkowate nosy, które i dziś jeszcze spotyka się nie rzadko na ulicy). Oprócz tego, na goleniach i na kościach czaszki powstają nieogojące się rany i wrzody, które przezerają nawsokroś, substancję kości.

Z organów wewnętrznych ofiarą kilaków padają płuca, żołądek, jelita, wątroba, nerki i śledziona. Nie pozostają wolne od kilaków i naczynia krwionośne, a głównie aorta (tętnica główna). W końcu ulega tej chorobie w znacznym stopniu system nerwowy, ba, nawet mózg i rdzeń (mlecz pacierzowy). Schorzenia tych wszystkich organów prowadzą chorego, rzecz prosta, do grobu.

Na szczęście jednak, zdarzają się one najczęściej po 20—30 latach trwania tej choroby, aczkolwiek opisane są wypadki takie u ludzi młodych — jest to, tak zwana, kiła złośliwa (Lues maligna).

Na tem kończę opis kiły III okresu, aby z kolei przejść w następnym artykule do objawów pokilowych (kiły późnej), mających swą siedzibę w centralnych organach systemu nerwowego i znanych pod mianem paraliżu postępowego (Paralysis progressiva) i wiądnienia (Tabes dorsalis). (d. c. n.)

Nowość!

W dniach najbliższych wyjdzie z druku bardzo ciekawa i pouczająca książka
tow. senatora STANISŁAWA POSNERA

p. t.:

Pięć lat pracy w Senacie Rzeczypospolitej

Tow. senator, przewodniczący grupy senatorów socjalistycznych miał sposobność w ciągu pierwszego pięciolecia istnienia Senatu zabierać głos w każdej niemal sprawie, jaka była na porządku dziennym debat Senatu. Mowy jego zawierają olbrzymi materiał naukowy i polityczny, związany jednością socjalistycznego poglądu na świat i mogą oddać bardzo poważne usługi towarzyszom, znajdującym się w walce politycznej, zajmującym się propagandą polityczną i przygotowującym się do działalności politycznej.

Dzieło tow. senatora Stanisława Posnera odznaczające się wysokimi zaletami stylu, może służyć do czytania na zebraniach dyskusyjnych, na lekcjach T. U. R-a i t. p.

Wielki koszt nakładu nakazuje poprzec to wydawnictwo. Prosimy też wszystkie organizacje, aby śpieszyły z zamawianiem możliwie wielkiej ilości egzemplarzy. Cena egzemplarza: w drodze organizacyjnej tylko za pośrednictwem Administracji „Robotnika” — trzy (3) złote. Cena księgarska pięć złotych!

Z życia partji.**XXI Kongres Partji.**

XXI Kongres Partji odbędzie się w Sosnowcu w dniu 1, 2, 3, i 4 listopada r. b. z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Otwarcie Kongresu.
- 2) Wybór Prezydium Kongresu.
- 3) Sprawozdania: a) polityczne i organizacyjne CKW, b) parlamentarne Z. P. P. S.
- 4) Sprawa polityki zagranicznej.
- 5) Samorząd miejski i wiejski.
- 6) Położenie gospodarcze.
- 7) Ustawodawstwo socjalne (ubezpieczenia na starość).
- 8) Wybór Rady Naczelnej, Komisji Rewizyjnej i Centralnego Sądu Partji.
- 9) Wolne wnioski.

Blizsze szczegóły będą podane za pośrednictwem specjalnego okólnika.

Sekretarjat Generalny
C. K. W. P. P. S.

VII Krajowa Konferencja Organizacji Kobiet P. P. S.

Dn. 23 i 24 września w Warszawie, odbędzie się na zasadzie uchwały Centr. Wydz. Kobiecego i C. K. W. Krajowa Konferencja Kobiet z następującym porządkiem obrad:

Izys dzień Zjazdu. 1) Otwarcie Zjazdu. 2) Wybór prezydium 3) Powitania Konferencji. 4) Referat polityczny. 5) Referat gospodarczy. 6) Referaty społeczne: a) Rodzina w programie socjalistycznym. b) Opieka społeczna nad dziećmi zaniechaniami i upośledzonymi. c) Walka z alkoholizmem.

II-gi dzień Zjazdu. 1) Sprawozdanie C. W. Kobiecego. 2) Referat o pracy organizacyjnej. 3) Wybór Centralnego Wydziału Kobiecego. 4) Sprawozdanie z Międzynarodowego Kongresu i Konferencji Kobiet w Brukseli. 5) Wolne wnioski. 6) Zamknięcie Zjazdu.

Dzielnica Prawa.**„Wojna gazowa”.**

W środę, dnia 19 września r. b. o godz. 7 wiecz. w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej № 83 odbędzie się ogólne zebranie (masówka) członków i sympatyków dz. Prawej. Na zebraniu tow. dr. Czesław Zylbercważy wygłosi odczyt na temat „Wojna gazowa”. Prosimy o liczne przybycie.

Nowość!**R. K. S. „T. U. R.” w Piotrkowie.**

Korzystając z wolnego terminu, I drużyna R. K. S. „TUR” wyjeżdża do Piotrkowa, ażeby zmierzyć swe siły z bratnim klubem tamtejszym R. K. S. „Skra”. Zawody odbędą się w niedzielę dn. 16 IX na boisku „Skry”.

Bieg Dookoła Polski.

Doskonały kolarz Rob. Kl. Sport. „Legja” w Krakowie Żak nie pozwala wyprzedzić się w gigantycznym Biegu Dookoła Polski najlepszym jeźdźcom innych klubów, trzymając się uporczywie pierwszych miejsc.

Ostatnio w V etapie na trasie Kraków—Wieluń, Żak przybył do mety siódmym. Żak przybywający na każdym etapie jako pierwszy kolarz-robotnik, zdobył już największą ilość nagród.

* * *

Na posiedzeniu prezydium R. S. K. O., w dniu 11 b. m., uchwalono ufundować nagrodę dla kolarza robotnika, który przybędzie jako pierwszy do Łodzi na trasie Poznań—Łódź. Nagrodę wręczy imieniem R. S. K. O. tow. przewodniczący Loba Stanisław na starcie, w niedzielę rano, dnia 16 września.

Dowiadujemy się, że R. T. S. „Widzew” postanowił również wręczyć nagrodę drugiemu z kolei przybytemu do Łodzi robotnikowi-kolarzowi.

Zetel.

Teatr Miejski.**„Dzieje Grzechu”.**

W sobotę druga premiera sezonu — przeróbka sceniczna ze słynnej powieści Stefana Żeromskiego „Dzieje grzechu”. Olbrzymie to widowisko, składa się z 33 obrazów, wystawione będzie przez reżysera J. Boneckiego, według warszawskiej inscenizacji autora przeróbki reżysera teatru polskiego Leona S. Schillera. Uproszczone dekoracje według projektów K. Mackiewicz. Rolę główną Ewy odtwarza H. Skrzydłowska, ważniejsze męskie: Artur Socha (Pochroń), Aleksander Żabczyński (hr. Szczerbic), Franciszek Brodniewicz (Łukasz), M. Melina (Płaza-Splawski).

Dzielnica Koziny.

W niedzielę, dnia 16 września r. b. o godz. 10 rano w lokalu dzielnicowym przy ul. Letniej 11 odbędzie się ogólne zebranie (masówka) dzielnicowa członków i sympatyków.

Sprawy b. ważne. Obecność wszystkich konieczna.

Koło Literacko-Dramatyczne.

Koło Literacko-Dramatyczne Organizacji Młodzieży T. U. R., ul. Narutowicza 50, podaje do wiadomości o rozpoczęciu pracy. Informacji udziela sekretarz w poniedziałki, czwartki i soboty w godz. 7—9 wieczorem.

Sport.**Robotnicze Mistrzostwo Polski w lekkoatletyce.**

Staraniem Związku Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych, w dniach 22 i 23 września r. b. na boisku „Skry” w Warszawie odbędą się zawody lekkoatletyczne o Mistrzostwo Robotniczej Polski z bardzo bogatym programem, obejmującym wszystkie konkurencje. Zawodnicy wszystkich klubów robotniczych w Polsce, ubiegać się będą o palmę pierwszeństwa.

Program działalności Z. R. S. S.

Prezydium Z. R. S. S. w najbliższym już czasie zorganizować ma kurs dla organizatorów klubów robotniczych. W styczniu 1929 r. Otwarty zostanie zimowy 1 miesięczny kurs instruktorski w Warszawie.

Budowa Domu-Szkoły Z. R. S. S.

W dniu 4 września r. b. na posiedzeniu Egzekutywy Zw. Rob. St. Sport. wyłoniono Komitet, mający dokonać robót przygotowawczych nad zagadnieniem budowy Domu-Szkoły Z. R. S. S.

W domu-Szkole zostanie scentralizowana całkowita praca nad wychowaniem młodego robotnika-obywatela i robotnika-sportowca.

Bieg leśny dla Kobiet.

W sezonie jesiennym odbędzie się w Warszawie w Łazienkach bieg leśny dla kobiet zrzeszonych w klubach robotniczych, na dystansie około 1000 mtr. Pierwszą tego rodzaju impreza wzbudziła ogromne zainteresowanie.

Teatr Kameralny.

Tegoroczny sezon otwiera teatr w Piątek, komedią satyryczną w 3 aktach z prologiem Jerzego Szaniawskiego „Papiery kochanek” w inscenizacji nowego reżysera Edmunda Wiercińskiego, dotychczasowego kierownika eksperymentalnej „Sceny nowej” w Poznaniu. Dekoracje K. Mackiewicz. W obsadzie figurują nazwiska świeżo zaangażowanych artystów: Marji Wiercińskiej, Jana Hajdugi, Marjana Lenka, Stefana Michalaka, Jacka Woszczerowicza. Nadto biorą udział dotychczasowi artyści: Loda Niemirzanka, Chodecki, Gurynowicz, Rudnicki i Skonasiński.

BIBLIOTEKA POLITYCZNO-SPOŁECZNA TYGODNIKA „PRAWO LUDU” W KRAKOWIE

Wyszedł z druku tom pierwszy II serii
MARJANA PORCZAKA

Religia a polityka

Cena 60 groszy, z przesyłką pocztową 70 gr. Zamawiać należy w redakcji „Prawa Ludu”, (Kraków, Dunajewskiego 5 II p.) i u kolporterów partyjnych.

Wysyłka wyłącznie tylko za zaliczką lub poprzedniem nadesłaniem należności!

Nadesłane wydawnictwa

Jawornicki Aleksander „Synowie Kaina”. Powieść. Dwa tomy, str. 160+166. Wyd. Biblioteka Domu Polskiego.

Pylem zapomnienia przysypiana książka, lecz treścią, stylem i wartością zawsze nowa i zawsze jednakowej wartości.

Aleksander Jawornicki! kiedy w 1893 roku powieść tę wydał po swoim pełnym przygodzie romantycznych pobyć w Afryce, nie stał się głośnym ani poczytnym nawet pisarzem. Spotkała go obojętność krytyki, nikt go nie witał, jako talentu, otwierającego nowy dział polskiej twórczości piśmienniczej — literaturę podróźniczą. Czytająca publiczność inne miała wtedy tematy dla literatury, — książka pozostała nieznaną. Autor zrezygnowawszy, wyjechał w świat i — nie wrócił do kraju.

Zmieniły się czasy, zmieniły się upodobania, tematem naszych pragnień nie jest już wydobycie się z niewoli, wolność zdobyliśmy i utrwaliliśmy sami... Biegnie chętnie myśl nasza w kraje dalekie, egzotyczne, pełne słońca, wrzeń i przygód. Do tych krajów niedawnej dla nas bajki dziś chętnie wybieramy się w podróż z książką, która nam wszystkim czar i wszystkim urok tych stron dalekich odsoni.

„Synowie Kaina”, to jedna z takich własnie powieści.

OGŁOSZENIE.

Opierając się na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 r. „O regulowaniu cen na przetwory zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, oraz odzieży i obuwia przez wyznaczenie cen” (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 101), na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 527, art. 8) oraz na uchwale Magistratu m. Łodzi z dnia 16 kwietnia 1926 r. niniejszem podaję do wiadomości mieszkańcom m. Łodzi, co następuje:

Na mięso cielęce za 1 kg.

w hurcie:		w detalu:	
cielęcina normalna	zł. 2.52	cielęcina normalna	zł. 2.90
cielęcina koszerna	zł. 2.52	cielęcina koszerna	zł. 3.00

UWAGA! Ceny na mięso wieprzowe, wyroby masarskie, wieprzowe, na mięso wołowe, baranie i wyroby masarskie koszerne utrzymane są bez zmian.

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów par. 7 wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Zaznaczam, że zgodnie z par. 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych, lub nieujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw handlowych, będą ukarani przez władzę administracyjną I instancji według art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku (Dz. U. R. P. Nr. 91 z 1926 roku poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10.000 — złotych, o ile dany czyn nie uległ surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych.

Łódź, dnia 9 września 1928.

Wice-Prezydent m. Łodzi

(-) Dr. E. Wieliński

Największy szlagier wiedeński!

MIMOZA

Dzisiaj i dni następnych!

Dziewczęce usta całowałem nieraz

Potężny dramat erotyczno-salonowy w 12 aktach, ilustrujący nam życie donżuana bawidamka. Porywająca erotyka. Porywająca treść. W rolach głównych: Elżbieta Pinajew, Evi Eva, Alfons Fryland.

Następny program: **Gehenna miłości.**

Do powyższego obrazu został zaangażowany chór rosyjski.

Kino Sp. Prac. Państw.

Sienkiewicza 40.

Następny program: „PRZEDPIEKLE”.

Miasto tysiąca uciech

Potężny dramat współczesny podług powieści Arnolda Bennet, pod reżyserją słynnego Carmire Gallone. W rolach głównych: **Claire Rommer, Paweł Richter, Gaston Madot, Rennee Haribel.**

APOLLO

16 Konstancyńska 16

Dzisiaj i dni następnych!

Miłość nad brzegami Newy

(Wykolejeni)

Potężny dramat erotyczno-życiowy, ilustrujący życie dzisiejszej Rosji.

Obraz ilustrowany śpiewami solowymi i chórowymi, wykonany przez artystyczny chór rosyjski.

W rolach głównych: Weronina Buszińska, Bela Czernowa, Teodor Nikitin i Walery Sokolow.

LUCYNA

Dziś i dni następnych!

Orkiestra kameralna pod kierunkiem p. M. LIDAUERA.

Początek przedstawień o godz. 4 po poł. w soboty, niedziele i święta o godz. 1.30 ostatniego o godz. 10 wieczór.

Rekordowa obsada największych potęg ekranu: Paweł Wegener, Greta Mosheim, Frieda Richard, Adela Sandrock, A. Pointner w rewelacyjnym dramacie, według powieści RECK-MALLECZEWA

PIĘTNO HAŃBY

(Miłość, która zabija)

Historja młodej dziewczyny, która w dzień po ślubie została kochanką innego mężczyzny. — Tragedja kobiety, która uległa niebezpiecznemu porywowi namiętności i stoczyła się na dno społeczne.

ODEON

Dziś i dni następnych!

Ulubieniec Sz. Publiczności **SYD CHAPLIN** w obrazie p. t.: **Górami rezerwiści „Piąty jeździec Apokalipsy”**

Sztuka filmowa według głośnej powieści humorystycznej **Bruce Bairusfathera**.

Nad program: **FARSA** i ostatnie aktualności Gaumont'a.

CORSO

Dziś i dni następnych!

WODEWIL

(róg Główniej i Piotrkowskiej)

Dziś i dni następnych!

Wspaniały Film p. t.: z Cyklu filmów (Nad pięknym i modrym Dunajem) Wspaniały Film p. t.:

Tańczący Wiedeń

Szampańska komedia w 10 aktach. W roli głównej: kusząca i piękna **Lya Mara i Ben Lyon**.

Nad program: **FARSA** i ostatnie aktualności Gaumont'a.

Miejski

Kinematograf Oświatowy

Tel. 18-26. Dojazd tramwajami 16 i 10.

Dla dorosłych!

HENRYK IV

(Le Vert Galant)

W 15-tu aktach podług dzieła Piotra Gilles'a.

Dla młodzieży!

BOHATERSKIE SERCE

Film harcerski.

CZARY

Dziś i dni następnych!

Najnowszy obraz produkcji

1928-9 r. p. t.:

W roli głównej **TOM MIX** w najlepszej swej kreacji

„WALKA W PROCHOWNI”

TOM MIX

w najlepszej swej kreacji

Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Nad program! Komedja amerykańska w 2 aktach.

PRZYMUSOWE LICYTACJE.

Magistrat m. Łodzi—Wydział Podatkowy niniejszem poleja do wiadomości, że w dniu 26 września r. b. między godz. 9-tą rano, a 4-tą popołudniu odbędą się przymusowe licytacje ruchomości, u niżej wymienionych osób za niewpłacone podatki:

1 Aleksander L. Południowa 12 meble	32 Dimant B. Wschodnia 16 meble	64 Najfeld E. Północna 16 meble	90 Zaliszewski D. N. Wolborska 33 meble	114 Hajmowicz H. Narutowicza szafa
2 Brenzel J. Południowa 10 meble	33 Dzienciarski S. Wschodnia 16 meble	65 Ojzerowicz Lajzer, Lutomińska 3, meble	91 Zylberberg A. Zgierska 9, 5 stolików	115 Icksohn L. Południowa 9 meble
3 Blicher T. Północna 9, meble	34 Ekerman E. Brzezińska 16 meble	66 Ordynans Hersz W. Wolborska 23, meble	W dn 27 września 1923 r. między godz. 9-tą rano a 4-tą po poł.	
4 Bulkiewicz N. Aleksandrowska 78, meble	35 Frenkel J. Tramwajowa 3 meble	67 Olicki I. Pomorska 8, 2 szafy	92 Ajlenberg, Kilińskiego 49 meble, zyrandol	116 Jakubowicz N. Południowa 15 meble
5 Cymerman, Kilińskiego 4 meble	36 Fuks I. Pomorska 11, kredens	68 Portalewska A. Groszanka 2 otomana	93 Arensztajn M. Południowa 25 meble, samowar, dywan	117 Jasinowski H. Wschodnia 74 kredens
6 Czerniakow B. Północna 18 bufet	37 Frydman L. s hodnia 22 meble	69 Pinczewski I. Wschodnia 16 różne meble, maszyna do szycia	94 Bacharier M. Narutowicza 38 zegar	118 Kochańska R. Cegielniana 66 meble
7 Fuks N. Północna 14, meble	38 Puterman J. Kościelna 4, meble, fortepian	70 Popiński, Nowaka 13, meble	95 Boraks R. Kamienna 1, meble	119 Kon I. Skwerowa 1, meble
8 Gutman Sz. Karwińska 6 meble	39 Górecki S. Rzgowska 8, szafa	71 Pachter J. Pomorska 8, meble	96 Bromberg D. Narutowicza 56 szafa	120 Karaszyn K. Południowa 18 zegar
9 Miński J. Lutomińska 17 meble	40 Grinberg A. Pl. Wolności 6 meble	72 Proch Abel, Wschodnia 4 meble	97 Blisko Ch. M. Piotrkowska 34 szafa, kontuar	121 Kolp Sz. Południowa 23, maszyna do szycia
10 Neufeld E. Północna 16, waga	41 Grynberg A. Pl. Wolności 6 maszyna do szycia	73 Pinczewski I. Wschodnia 16 meble	98 Berenblum Sz., 6 Sierpnia 29 meble	122 Kamtor B. Południowa 24 kredens
11 Pływacki L. Pomorska 25 meble	42 Goldberg Ch. Wschodnia 15 meble	74 Rubinowicz L. Wschodnia 29 szafy, maszyna do szycia, 2 warsztaty tkackie	99 Baran H., 6 Sierpnia 30, kredens	123 Karwowski J., 6 Sierpnia 10 meble.
12 Waisman A., Północna 14 meble	43 Góra S. Zgierska 55, meble	75 Rubinowicz L. i Tarko H. Wolborska 29, meble	100 Berylle A., 6 Sierpnia 46, kredens bilard	124 Kuśmirak M. Traugutta 4 meble
13 Apelt H. Brajera 8, pianino	44 Hentszel A. Kalenbacha 13 szafa	76 Rakowski B. Pomorska 6, kredens	101 Borsztajn M. Skwerowa 15 szafa	125 Litmanowicz A. Lipowa 27 urządzenie cukierni
14 Blachman, Aleksandrowska 9 meble	45 Jarmicki N. Pomorska 14 meble	77 Rochfeld Majer, Kalenbacha 27, szafa z lustrem	102 Borsztajn A. Wschodnia 34 szafa	126 Liberman M. Południowa 2 meble
15 Brzozowski F. Kilińskiego 5 meble	46 Jeruzalem M. Pomorska 25 meble	78 Szychowicz A. Kwiatkowskiego 19, tremo	103 Cygler A. Narutowicza 56 kredens	127 Liberman S. Południowa 2 zegar
16 Biernacki T. Zgierska 77, 6 worków maki	47 Jarmicki M. Pomorska 14 kredens	79 Silber Ch. R. Konopnickiej 5 fortepian	104 Dziadek D. Kilińskiego 77 maszyna do szycia meble	128 Langer J. Południowa 10 szafa z lustrem
17 Brenzel Ch. Pomorska 25, szafa	48 Klajner J. Zgierska 42	80 Slepoch L. Aleksandrowska 8 5 stolików	105 Edelsztajn R. Kilińskiego 25 gramofon, meble	129 Łape S. Południowa 2, kredens
18 Borkowski H. Pl. Wolności 7 meble	49 Kozak F. Zgierska 23, meble	81 Szmidi J. Łagiewnicka 47 meble	106 Flechmanowicz J., 6 Sierpnia 32, meble	130 Lenkiński L. 6-go Sierpnia 1-3 meble
19 Buchar F. Pl. Wolności 6, 2 lustra	50 Kozak Z. Zgierska 23, szafa	82 Sliwański M. Łagiewnicka 30 meble	107 Flunk J. Kilińskiego 10 meble	131 Lubinska R. Skwerowa 6, pianino, meble
20 Bauman Ch, Wolborska 36 meble	51 Karpińska M. Zgierska 87 meble.	83 Szman D. Wolborska 10 szafa	108 Ferster J. Wschodnia 57, samowar zegar	132 Malowañczyk S. Skwerowa 13 pianino
21 Berkau N. Wolborska 30, szafa	52 Kirsztajn M. Pl. Wolności 7 6 palt	84 Sztajert J. Sierakowskiego 56 maszyna do szycia, kredens	109 Gliksman i Reitberger, Narutowicza 32, lakiery i farby	133 Morowiecki W. Sienkiewicza 48 meble
22 Brylant N. Wolborska 10 meble	53 Lipiński T. Lutomińska 19 meble, maszyna do szycia	85 Urbanowski W. Zgierska 51 meble	110 Grossman J. Kilińskiego 57 farby	134 Minc A. Południowa 33, 1 szt. towaru
23 Balsam Ch. Aleksandrowska 6 meble, maszyna do szycia	54 Lendań, Krótka 11, meble	86 Urbanowski W. J. M. Zgierska 81, maszyna do szycia meble	111 Galewscy B-cia, Kolejna 1, 5 beczek cementu	135 Moszkowicz i Reichman, Piotrkowska 36, 200 mtr. towaru
24 Borowski Sz. Pomorska 19 meble	55 Lubochiński J. Wolborska 38 meble	87 Wawrzyniak J. Sułec, Brajera 17, 10 korcy węgla	112 Galady A. Narutowicza 41 kredens	136 Międzycki W. Południowa 8, 2 szafy
25 Charon E. Pomorska 17 meble	56 Lipman K. Piramowicza 12 kredens	88 Wakseltisz A. Wschodnia 15 szafy	113 Hurwicz A. Narutowicza 3 cukier	137 Merczyński J. Andrzeja 58, meble
26 Chmielnicki N. Pomorska 11 waga	57 Markowicz B. Jakuba 2, maszyna do robienia pończoch	89 Wolnier R. Aleksandrowska 92 maszyna do szycia		138 Merczyński D. 6 Sierpnia 35, meble
27 Cyniasz E. Wschodnia 21 100 paczek czekolady	58 Grosberg T. Jakuba 6			139 Mazur H. Traugutta 10, meble
28 Drewnowicz S. Lutomińska 15 meble, maszyna do szycia	59 Mesalt W. Polna 24, maszyna do szycia			
29 Dembowski J. Ks. Brzóska 17 meble	60 Miller P. Tramwajowa 13 szafa			
30 Donera cuk., Polna 33, szafa	61 Nilrad S. Wschodnia 21, szafy			
31 Diskin N. Skwerowa 6, kredens	62 Najdorf M. Rajtera 12, meble			
	63 Nirenberg A., Aleksandrowska 19, szafy			

PRZYMUSOWE LICYTACJE.

- (Dokończenie).
- 140 Pinkus i Rotenberg, Sienkiewicza 15, 30 but. wódki
- 141 Pilichowski H. Wólczajska 63 kredens
- 142 Pomeranc F. Wschodnia 68, meble
- 143 Rawer J. Piramowicza 12, meble patefon
- 144 Rozenwald R. Kilińskiego 34, meble
- 145 Rozencwajg H. Południowa 11, 20 kg. mydła
- 146 Ryba A. Sienkiewicza 4, 2 fotele
- 147 Radoszycka F. 6 Sierpnia 7, meble
- 148 Sapir N. Lipowa 35, maszyna do pisania
- 149 Segal I. Kilińskiego 49, meble
- 150 Szeferowa F. Narutowicza 49, meble
- 151 Salamonowicz S. Południowa 20, meble
- 152 Szpiro F. Szkolna 4, worek mąki, szafa
- 153 Tepler F. Wschodnia 74, kredens
- 154 Fiszler M. 1-go Maja 22, meble
- 155 Wrzosek W. 28. p. Strz. Kaniów. 29, biurko
- 156 Wegmajster H. Narutowicza 49, meble
- 157 Weiland I. N. Cegielniana 22, kredens
- 158 Winer W. Moniuszki 1, kredens
- 159 Weller D. Przejazd 2, 10 szt. swetrów
- 160 Warszawski I. 6 Sierpnia 21, meble
- 161 Arendatorczyk, Cegielniana 56, szafa
- 162 Birencwajg Z. Wschodnia 37, meble, patefon
- 163 Bornsztajn I. Cegielniana 59, meble
- 164 Bonik J. Narutowicza 78, meble
- 165 Brajman B. Skwerowa 7, meble
- 166 Brzoza W. Wschodnia 45, meble
- 167 Bornsztajn S. Traugutta 9, meble
- 168 Bernhardt C. Zakątna 62, maszyna do pisania
- 169 Boraks R. Kamienna 1, tremo
- 170 Birencwajg J. Narutowicza 49, meble
- 171 Blady S. Sienkiewicza 22, meble
- 172 Borensztajn M. Wschodnia 49, szafa
- 173 Biderman M. Wschodnia 34, szafa
- 174 Bornsztajn M. Zielona 17, pianino
- 175 Bezman I. Konstanyńska 50, meble
- 176 Beigelman i Korngold, Moniuszki 1, maszyna do pisania
- 177 Baumgarten S. Lipowa 4, meble
- 178 Biat N. Wschodnia 38, meble
- 179 Brauner B. Zakątna 23, waga
- 180 Benczkowski S. Piotrkowska 26, kredens
- 181 Brzyski J. Wschodnia 25, meble
- 182 Bornsztajn R. Wschodnia 34, meble
- 183 Borensztajn H. Wschodnia 44, 20 paczek przędzy
- 184 Brajtsztajn Sz. Wólczajska 11, meble
- 185 Ciesielscy, Kilińskiego 65, meble
- 186 Cygler A. Narutowicza 56, pianino
- 187 Daszyński T. Cereckiego 5, meble, maszyna do szycia
- 188 Dobrzyński, Narutowicza 38, 30, szt. szaf
- 189 Dobrecki H. Wólczajska 63, meble
- 190 Edelsztajn R. Kilińskiego 25, meble, gramofon
- 191 Eisner A. Narutowicza 24, kredens
- 192 Edelsztajn R. Kilińskiego 25, meble
- 193 Fuksowie M. i J. Lipowa 45, kasa ogniotrwała, biurko
- 194 Futerman F. Wschodnia 45, meble
- 195 Ferster J. Wschodnia 57, meble
- 196 Fuks I. Zakątna 57, maszyna do pisania
- 197 Fuks I. Zakątna 54, kasa ogniotrwała
- 198 Filipowski M. Narutowicza 39, 2 fotele
- 199 Ferster J. Wschodnia 57, meble
- 200 Faszbir W. Kilińskiego 14, tremo
- 201 Rajchman J. Kilińskiego 18, 40 kg. mąki
- 202 Frajman J. Zawadzka 10, meble
- 203 Finkelsztajn S. Zeromskiego 31, szafa
- 204 Finkelsztajn B. Narutowicza 16, 70 mtr. płótna
- 205 Frenkel S. Al. Kościuszki 32, biurko
- 206 Fink N. Skwerowa 20, kredens
- 207 Fajtlowicz S. Zielona 28, meble
- 208 Futerman F. Wschodnia 115, meble
- 209 Fiszer I. Zeromskiego 1, fortepian
- 210 Gold J. Lipowa 83, meble
- 211 Goldamer O. Kilińskiego 74, kasa ogniotrwała
- 212 Gedanken A. Sienkiewicza 22, meble
- 213 Golcer G. Narutowicza 21, meble
- 214 Głowińska J. Kilińskiego 36, meble
- 215 Grodziński U. Lipowa 9, szafa
- 216 Gostomski B. Piotrkowska 76, meble pianino
- 217 Goldberg B. Pl. Wolności 10, kredens
- 218 Groskopf M. Sienkiewicza 29, meble
- 219 Ginter E. Al. 1-go Maja 3, pianino
- 220 Gelrubin Z. Piotrkowska 48, lustro
- 221 Godes A. Gdańska 37, meble
- 222 Grosman W. Narutowicza 4, meble
- 223 Gelade I. Zawadzka 22, meble
- 224 Giusman A. Wschodnia 31, meble
- 225 Herman A. Konstanyńska 17, meble
- 226 Hiller I. Kilińskiego 15, meble
- 227 Hiller I. Kilińskiego 15, meble
- 228 Holc J. 6-go Sierpnia 88, maszyna do liczenia kasa ogniotrwała
- 229 Hochenberg R. Al. 1 Maja 15, kredens
- 230 Henrykowski H. Wschodnia 57, lustro
- 231 Hurges L. Piotrkowska 79, 50 mtr. towaru
- 232 Jakubowicz S. Węglowa 10, meble, patefon
- 233 Jakubowicz S. Zawadzka 3, stoliki
- 234 Joskowicz S. Piotrkowska 37, kredens
- 235 Kapelusznik R. Sienkiewicza 52, meble
- 236 Kurc S. Kostanyńska 30, leżanka
- 237 Kon A. Narutowicza 22, meble
- 238 Kenig E. Narutowicza 4, meble
- 239 Kon D. Południowa 24, meble
- 240 Karger Ch. Kilińskiego 34, maszyna do szycia meble
- 241 Kuławski Z. Kilińskiego 12, meble
- 242 Kupermint M. Składowa 13, szafa
- 243 Krauskopf M. Kamienna 22, meble
- 244 Krenicki D. Wschodnia 72, meble
- 245 Kochem H. Wschodnia 35, meble
- 246 Kon H. Kilińskiego 49, meble
- 247 Krenicki D. Wschodnia 72, meble
- 248 Krawiecki Ch. Kilińskiego 19, meble
- 249 Kämpner R. Piotrkowska 85, szafa
- 250 Lewin Sz. Kilińskiego 86, meble pianino
- 251 Liberman J. Konstanyńska 29, meble
- 252 Lubka Sz. Sienkiewicza 20, wóz
- 253 Kaczmarek L. Wschodnia 38, kredens
- 254 Lipszyc B. Wschodnia 31, szafy
- 255 Landan W. Zielona 8, kredens
- 256 Landau SS-wie Zielona 8, kredens
- 257 Liberman B-cia Południowa 2, szafa
- 258 Marcinkowski J. Zielona 11, kasa ogniotrwała
- 259 Lisowski B. 28 p. Strzelców Kan. 19, krowa
- 260 Łęczycycki S. D. Narutowicza 35, meble pianino
- 261 Lewkowicz A. 28 p. Strzelc. Kan. 21, kredens maszyna do szycia
- 262 Landau F. C. Kilińskiego 93, meble
- 263 Lewin L. Zakątna 13, różee meble
- 264 Lewi Sz. Zawadzka 20, biurka meble
- 265 Liberman B. Południowa 2, biblioteka biurko
- 266 Lurkens W. Al. Kościuszki 33-35, maszyna do pisania kasa ogniotrwa.
- 267 Lewinson B. Narutowicza 31, szafy
- 268 Litwin H. Zeromskiego 18, różne meble fortepian
- 269 Lewi N. Piotrkowska 37, meble
- 270 Lewkowicz D. 28 p. Strzelc. Kan. 21, taryna płótna kołdry worki
- 271 Lewi Sz. Zawadzka 20, pianino
- 272 Muhlego H. Sukces. Leszno 3, kasa ogniotrwała, maszyna do pisania biurka
- 273 Mehlszpar Z. Kamienna 7, meble
- 274 Młynarski J. Konstanyńska 3-2 tremo
- 275 Mędrzycki Maurycy Kilińskiego 30, kasa ogniotrwa.
- 276 Magidow E. Zielona 17, pianino
- 277 Moszkowicz J. Zawadzka 2, meble
- 278 Niezabykowski, Traugutta 6, umeblowanie hotelowe
- 279 Najmark Nachman Kilińskiego 13, tremo
- 280 Nasowicz N. Narutowicza 29, różne meble
- 281 Olszer I. Narutowicza 58, meble różne
- 282 Pażyowski K. Kizienbacha 14, meble maszyna do szycia
- 283 Patro E. Narutowicza 21, meble
- 284 Płoński M. Kilińskiego 60, maszyna do szycia
- 285 Prusakowa St. Zachodnia 67, pianino szafy tremo
- 286 Rale Z. Narutowicza 18, radjo meble
- 287 Zotberg Sz. 6 Sierpnia 25, pianino meble
- 288 Russak J. Zawadzka 5, bufet kredens
- 289 Rozenberg M. i Brzoza W. Wschodnia 45, meble
- 290 Rozenbaum I. Kilińskiego 41, maszyna do szycia, meble
- 291 Rozenberg J. Nowo-Cegielniana 19, meble
- 292 Rozenberg H. M. Narutowicza 56, biurko
- 293 Rozenblum Narutowicza 9, wódki, likiery
- 294 Rabinowicz B. Piramowicza 11, szafa
- 295 Rojes N. Piotrkowska 92, krzesła, biurko
- 296 Repstein L. Wschodnia 74, szafa
- 297 Rokman D. Wschodnia 55, meble
- 298 Rozensztajn M. Zielona 17, pianino
- 299 Rotenberg Ch. Wschodnia 54, kredens
- 300 Rabinowicz J. Wschodnia 50, meble
- 301 Stepiński W. Leszno 34, meble
- 302 Seide E. Zakątna 79, meble
- 303 Szwidziniewicz H. Narutowicza 39, meble
- 304 Sochaczewski I. Kilińskiego 21, garderoba z lustrem
- 305 Szarner E. Wschodnia 50, meble
- 306 Szenwald C. N. Targowa 20, szafa
- 307 Segal E. Wschodnia 49, szafy
- 308 Szyper M. Zielona 17, pianino
- 309 Segal E. Wschodnia 49, kasa ogniotrwała meble
- 310 Szkło Sz. 6-go Sierpnia 23, umywalnia.
- 311 Sender A. Narutowicza 2, zegar, szafa
- 312 Ssterinfeld N. Cegielniana 19, meble
- 313 Szwelaw L. N. zawadzka 36, zegar
- 314 Tennenbaum J., Al. Kościuszki 85, pianino
- 315 Tempel S. Narutowicza 5, meble
- 316 Tenkin A. J. Kilińskiego 16, szafy
- 317 Tajtelbaum A., Kamienna 16, meble
- 318 Werdiger I. L., Nowomiejska 24, różne meble maszyna do szycia
- 319 Weyrauch R. Lipowa 15-17, biurka
- 320 Wojciechowski W. Wschodnia 53, meble
- 321 Warchof B. Narutowicza 3, tremo, szafy
- 322 Wegmeister N. Narutowicza 49, meble
- 323 Weinerman M. Pl. Wolności 3, szafa
- 324 Wald J. N. Cegielniana 12, maszyna do szycia
- 325 Wolberg J. Al. 1-go Maja 5, kredens
- 326 Witniewski Br. Narutowicza 3, pianino, meble
- 327 Wołkowicz G., Piotrkowska 22, bufet i szafa sklepowa i do rzeczy
- 328 W erzbicki A., Piotrkowska 85, maszyna do pisania
- 329 Wołkowicz R. Wschodnia 49, 40 litrów wódki
- 330 Werdyger H., Wschodnia 54, meble
- 331 Zytnicki M., Południowa 15, meble, pianino, patefon
- 332 Zduński I. M., Kilińskiego 50, meble, pianino
- 333 Znamirowski B., Wschodnia 29, meble
- 334 Zduński I. M., Kilińskiego 50, krzesła
- 335 Zelenowicz Ch. 6-go Sierpnia 13, szafa
- 336 Zabrocki A. Traugutta 6, 20 stolików z marmurem
- 337 Zylberberg Sz., Zakątna 19, meble

W dniu 28 września 1918 r. między godz. 9-tą rano a 4-tą po południu

- 338 Auronim E., Rzgowska 5, maszyna do szycia, garderoba
- 339 Berman W., Rzgowska 10, meble
- 340 Dieffenbach G., Rzgowska 33, lustro, szafa, rower skrzypce
- 341 Dobrzyńska J., Sz. Pabjanicka 28, maszyna do szycia, kredens, worek mąki
- 342 Hecht P., Rzgowska 25, meble
- 343 Janik Jan, Wólczajska 112, mydło, herbata, otomana
- 344 Lisieczko W., Pałacowa 12, meble
- 345 Lederman L., Rzgowska 12, kanapa, szafy, fasola
- 346 Lipszyc I., Piotrkowska 152, szafa
- 347 Lenkiński Sz., Piotrkowska 107, szafa lustro
- 348 Maneli A., Rzgowska 3, meble
- 349 Miklaszewska K., Kątna 56, bilard
- 350 Nowacki St., Piotrkowska 103, 2 lustro
- 351 Rozentel J., Rzgowska 3, meble
- 352 Rubin K. D., Pusta 9, 2 worki mąki
- 353 Ramisz S., Ciasna 1, 100 garnków kamiennych
- 354 Spychalski J., Piękna 17, meble
- 355 Sztajman Ch., Targowa 3, meble, wagi, butety
- 356 Wenske O., Targowa 33, radjo z przyborami
- 357 Wąrowski A., Piotrkowska 17, 30 mtr. drelichu wełnianego
- 358 Wejdemajer M., Rzgowska 23, maszyna do szycia, meble
- 359 Buresch R., Ciasna 13, biurko
- 360 Bornsztajn L., Główna 6, różne meble, garnitury męskie
- 361 Błocisz S., Brzezińska 24, krzesła, fotele
- 362 Chmielewski J., Piastowskie go 25, szafa
- 363 Gorzałek T., Wólczajska 260, szafa
- 364 Galusiński S., Piotrkowska 108, 10 stolików
- 365 Gajda J., Łączna 8, szafa
- 366 Hender M. O., Kątna 25, lodownia, waga kął.

- 367 Hensler M., Kątna 25, bufet
- 368 Heineman J., Kopernika 37, kredens
- 369 Jezierski F., Sz. Pabjanicka 61, meble
- 370 Kluka A., Janiny 7, różne meble, maszyna do szycia
- 371 Kruszyńska A., Kątna 55a, 3 worki mąki pszennej
- 372 Kozłowski K., Piotrkowska 273, meble
- 373 Kruszyńska A., Kątna 55a, zegar
- 374 Kroening A., Piotrkowska 130, kasa ogniotrwała
- 375 Kaczmarek S., Sz. Pabjanicka 3, szafa
- 376 Lewin L., Al. 1-go Maja 4
- 377 Liwerant I., Kopernika 55, fortepian
- 378 Langhoff A., Wólczajska 157, pianino
- 379 Łaski A., Piotrkowska 175, różne meble
- 380 Malewski J., Nowo-Senatorska 7-9, samochód osobowy
- 381 Michałowicz G., Piotrkowska 121, gramofon
- 382 Madalińska J. St. Wólczajska 20, szafy, kołdry pluszowe
- 383 Pinczewski Ch., M. Wólczajska 262, garderoba
- 384 Pinczewski Ch. Wólczajska 262, szafa
- 385 Puchan F. Wiznera 12, różne meble, maszyna do szycia
- 386 Pacer J. Piotrkowska 104, biurka, maszyna do pisania, kozetka, 2 fotele
- 387 Ramisch P. i A. Piotrkowska 121, kasa ogniotrwała, meble
- 388 Rau L. Kątna 58, zegar, szafa
- 389 Suwalski J. Kilińskiego 207, biurko, szafa
- 390 Szerer H. Sz. Pabjanicka 30, szafy, lustro, zegar, komoda
- 391 Sobczyński W. Sz. Pabjanicka 27, węgiel, kartofle
- 392 Szulczewski Br. Brzezińska 14, skóry
- 393 Świątkowski S. Wólczajska 259, maszyna do pisania
- 394 Szumiński Wl. Janiny 24, meble
- 395 Sandler Sz. Rzgowska 1, waga, szafy zegar
- 396 Stasiak P. Brzezińska 85, meble
- 397 Stefanowski M. Wiznera 30, kredens, szafa
- 398 Szulczewski Br. Brzezińska 14, krzesło
- 399 Ślabik Janina, Wólczajska 222, otomana
- 400 Spejdel J. Nawrot 7, biurko, kasa ogniotrwała, fortepian
- 401 Szerer H. Sz. Pabjanicka 30, maszyna do szycia
- 402 Tragz M. Brzezińska 23, meble
- 403 Wlazly E. Piękna 35, meble
- 404 Walczak K. Wólczajska 251, chustki
- 405 Wilhelm L. Sz. Pabjanicka 57, urządzenie sklepu, towar kolonialny
- 406 Walczak Konstanty, Wólczajska 251, kasa ogniotrwała, biurko, maszyna do pisania
- 407 Wypych Franc. Piękna Rokicie 3, maszyna do szycia
- 408 Wypych Fr. Piękna 3, kredens
- 409 Włodarski S. Piotrkowska 113, lustro, biurko
- 410 Zurkowski J. Piotrkowska 120, kredens
- 411 Silberszatz L. Karola 8, kredens

Lekarz-Dentysta
B. Czudnowska
 ul. Piotrkowska 79.
 Godz. przyjęć od 9-11 i 3-7 1/2
 oraz w lecznicy Piotrkowska 62
 od godz. 11-2.
Telefon Nr. 31-53.

Ford-karetka
 na chodzie, w dobrym stanie do
 sprzedania. Szosa Pabjanicka 6
 219-3

CENY OGŁOSZEŃ: Ceny ogłoszeń należy rozumieć za wiersz wysokości 1 milimetr. **Miejscowe:** Drobne: Za wyraz 5 groszy (najmniej 50 groszy). Dla poszukujących pracy i o zagubionych dokumentach za wyraz 5 groszy. Zwyczajne: Za 1 milimetr jednolamowy 15 groszy. (str. 8 lam.), komunikaty, nekrologi w tekście przed kroniką po 35 groszy (strona 4-lamowa). **Zamiejscowe** o procent i **zagraniczne** o 100 procent drożej.